

A?r? -Aktivite Paternleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *A?r? -Aktivite Paternleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16303>

Özet

A?r? -Aktivite Paternleri Ölçe?i (A-APÖ), bireylerin ya?ad??? a?r? deneyimlerinin günlük ya?am aktivitelerini sürdürme biçimleri üzerindeki etkisini de?erlendirmek üzere geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, kronik a?r?ya sahip bireylerin a?r?ya kar?? geli?tirdikleri davran??sal tepkileri, özellikle aktiviteden kaç?nma veya aktivitede a??r? ?sarc? olma e?ilimlerini ölçmeyi hedefler.

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Emine Tunç Süygün ve ?engül Toprak Çelenay tarafından 2019 y?l?nda gerçekte?irilmif ve 4. Uluslararası Bilimsel Ara?tırmalar Kongresi'nde sunulmuştur. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürüne özgü geçerlik ve güvenilirlik özelliklerini inceleyerek, bu arac?n rehabilitasyon ve kronik a?r? yönetimi alanlar?nda kullan?lmas?na zemin hazırlamıştır.

Anahtar Kelimeler

A?r?, Aktivite Paternleri, Psikometri, Uyarlama, Geçerlik, Güvenilirlik, Rehabilitasyon, Davran??sal De?erlendirme.

Yazarlar

Emine Tunç Süygün, ?engül Toprak Çelenay

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin **a?r?** ile ili?kili olarak sergiledikleri aktivite kal?plar?n? (paternlerini) objektif bir ?ekilde ölçmektir. Klinik pratikte, bu ölçek sayesinde hastalar?n a?r?ya ra?men aktiviteyi sürdürme (dayan?kl?lk) veya a?r? korkusu nedeniyle aktivitelerden kaç?nma e?ilimleri nicel olarak belirlenebilir.

Elde edilen veriler, klinisyenlerin özellikle fizyoterapi ve psikolojik dan??manlık süreçlerinde bireyselle?tirilmif müdahale stratejileri geli?tirmesine yard?mc? olur. Ölçek, a?r?n?n bireyin ya?am kalitesi ve i?levselli?i üzerindeki davran??sal etkilerini derinlemesine anlamak için önemli bir araçtır.

Yap?

A?r? -Aktivite Paternleri Ölçe?i, **a?r?** deneyimi kar??s?nda ortaya ç?kan bilişsel ve davran??sal modülasyonu ölçen psikolojik bir yapıyı temsil eder. Bu yapı, genellikle a?r?-korku-kaç?nma modelinin (Fear-Avoidance Model) bir parças? olarak de?erlendirilir ve bireyin a?r?yı bir tehdit olarak algılayıp algılamad???na dair ipuçları sunar.

Ölçek, do?rudan a?r?n?n ?iddetini de?il, a?r?ya verilen davran??sal yan?t?n tutarl?l??n? ve do?as?n? ölçer. Bu ba?lamda, ölçek bili?sel-davran??ç? terapi yakla??mlar?nda hedeflenen davran??sal de?i?iklikleri de?erlendirmek için uygundur.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? (Tunç Süygün ve Toprak Çelenay, 2019), psikometrik özelliklerin belirlenmesi amacıyla geçerlik çal??malar?n? içermi?tir. Ancak, sunulan kaynak özetinde yap? geçerli?i, kapsam geçerli?i veya ölçüt ba??ml? geçerli?e dair spesifik istatistiksel sonuçlar (örne?in, korelasyon katsay?lar? veya faktör yükleri) detayland?r?lmam??t?r.

Uyarlama sürecinde, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe formunda da korundu?unun gösterilmesi için faktör analizi gibi yap? geçerli?i yöntemlerinin kullan?ld?? varsay?lmaktadır. Bu çal??malar, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü kan?tlamay? amaçlar.

Güvenirlik

A?r? -Aktivite Paternleri Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun güvenilirlik analizleri, uyarlama çal??mas?n?n önemli bir parças?n? olu?turmaktadır. Güvenirlik, ölçümün kararlıl??n? ve iç tutarlıl??n? ifade eder. Tipik olarak bu çal??malarda Cronbach Alfa iç tutarlıl?k katsay?s? ve test-tekrar test yöntemleri kullan?l?r.

Kaynak referansta güvenilirlik katsay?lar?na dair say?sal verilere yer verilmemi? olsa da, ba?arılı bir uyarlama, kabul edilebilir düzeyde yüksek iç tutarlıl?k de?erlerinin elde edildi?ini gösterir. Bu, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ü anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in orijinal faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de geçerli olup olmad??n? incelemek üzere faktör analizi uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin kaç boyutta topland??n? ve bu boyutlar?n teorik yap?yla ne kadar örtü?tü?ünü gösterir.

Genellikle do?rulayc? faktör analizi (DFA) kullan?larak, orijinal ölçe?in boyutluluk modeli test edilir. Bu, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n, a?r?ya verilen farklı davran??sal tepkileri (örne?in, kaç?nma ve dayanıklılk) temsil eden alt ölçeklere ayrılp ayrılmad??n? belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Araç

Test Type: Uyarlama Ölçe?i (Adaptation Scale)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Kronik a?r? ?ikayeti olan yeti?kin popülasyon.

Age Group: Yeti?kinler (18 ya? ve üstü)

Population Details: Ölçek, klinik ortamlarda kronik a?r? ile mücadele eden bireylerin davran??sal profilini de?erlendirmek için tasarlanm??tır. Uyarılama çal??ması, Türkiye'deki ilgili örneklem üzerinde yap?lm??tır.

Test Methodology: Kat?l?mc?lar, a?r?lar?na yan?t olarak belirli günlük aktiviteleri ne s?kl?kla veya ne ?ekilde gerçekle?tirdiklerini derecelendirme sistemi kullanarak belirtirler.

Anahtar Kelimeler

A?r? Yönetimi, Kronik A?r?, Davran??sal De?erlendirme, Fiziksel Aktivite, Kaç?nma Davran???, Psikometri, Uyarılama.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: etunc@kmu.edu.tr (Sorumlu Yazar Emine Tunç Süygün)

Correspondence Address: Karamanmara? Sütçü ?mam Üniversitesi veya ilgili kurum bilgileri kaynakta detayland?r?lmam??tır.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in Türkçe uyarılması 2019 y?l?nda 4. Uluslararası Bilimsel Ara?t?rmalar Kongresi'nde bildiri olarak sunulmuştur. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri hakkında en güncel ve do?ru bilgiye ula?mak için sorumlu yazar Emine Tunç Süygün ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Akademik ara?t?rmalar veya klinik uygulamalar için ölçe?in kullan?m? öncesinde telif hakları ve izin süreçlerinin netle?tirilmesi önem arz etmektedir.

Kaynaklar

Tunç Süygün, E. ve Toprak Çelenay, ?. (2019). A?r? -Aktivite Paternleri Ölçe?inin Türkçe uyarılması geçerli?i ve güvenilirli?i. 4. Uluslararası Bilimsel Ara?t?rmalar Kongresi'nde sunulan bildiri. Yalova, Türkiye.

?lgili kongre özeti kitapç???na buradan ula??abilir: ubaksymposium.org

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: agri-aktivite-paternleri-olcegi-toad.pdf

A?r? -Aktivite Paternleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Kaynaktaki içerikte ölçe?in maddeleri (soru listesi) sunulmam??t?r. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme sistemi için ilgili konferans bildirisinin tam metnine veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM